

Mededeling Voornemen Milieueffectrapportage

F17 project Noordzee aardoliewinning

projectnummer 412916
definitief revisie 00
2 mei 2017

Mededeling Voornemen Milieueffectrapportage

F17 project Noordzee aardoliewinning

projectnummer 14207-412916
definitief revisie 00
2 mei 2017

Auteurs

E. Koomen

Opdrachtgever

Wintershall Noordzee B.V.
Postbus 1011
2280 CA Rijswijk Zh

datum vrijgave
02-05-2017

beschrijving revisie 00
definitief

goedkeuring
E. Koomen

vrijgave
A. Kant

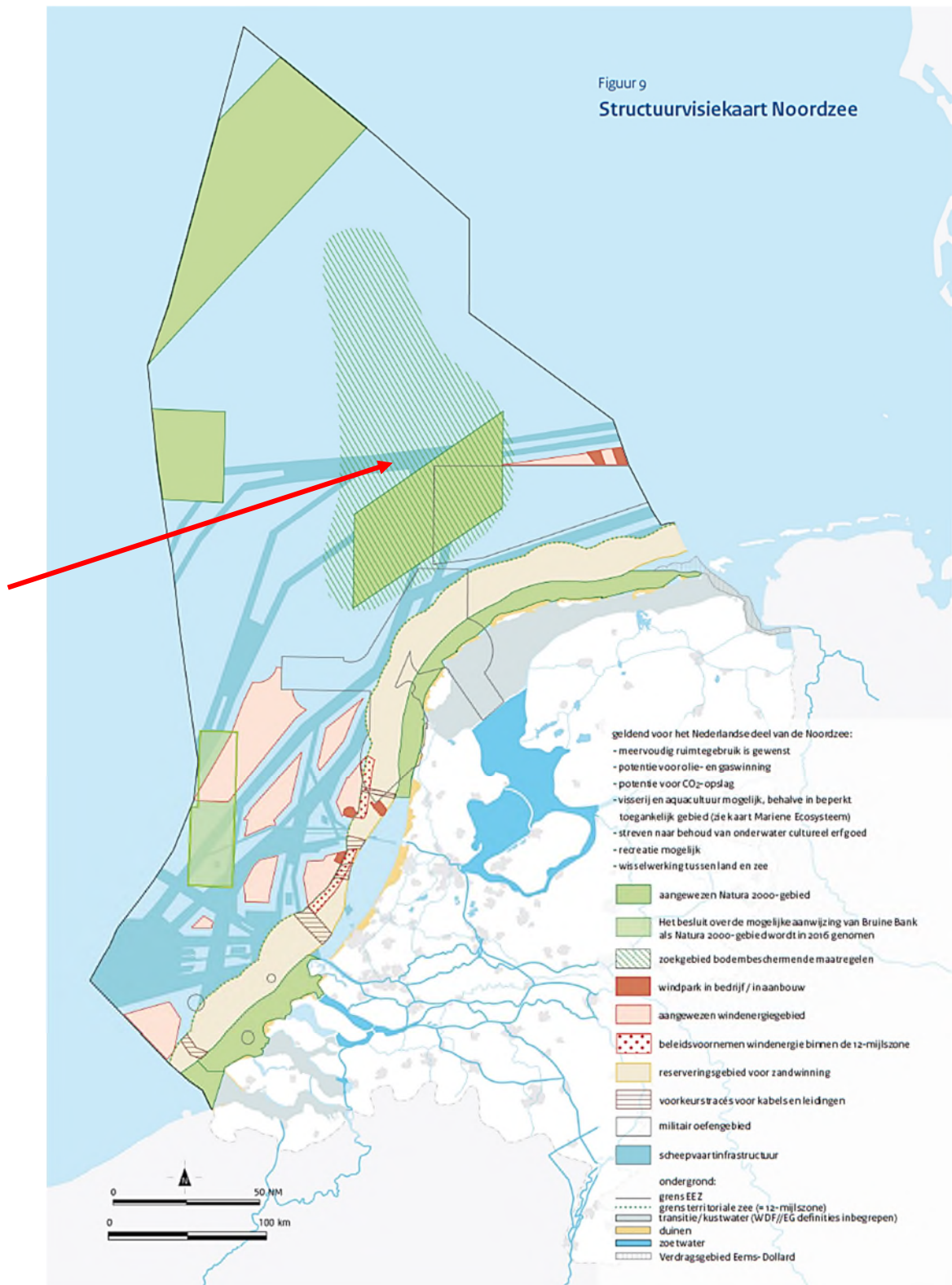
Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel van dit document	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Projectbeschrijving	4
2.1	Initiatiefnemer	4
2.2	Locatie	4
2.3	Ligging plangebied ten opzichte van Friese Front	5
2.4	Projectvoornemen	6
3	Milieuaspecten	11
3.1	Inhoud MER	11
3.2	Referentie- en toetsingskader	12
3.3	Milieuthema's	12
3.4	Onderzoek Imares 2011	13
4	Alternatieven en varianten	15
5	Besluiten en procedures	16

Separate bijlagen

- Voortoets Wet natuurbescherming
- Rapportage stikstofdepositieberekeningen

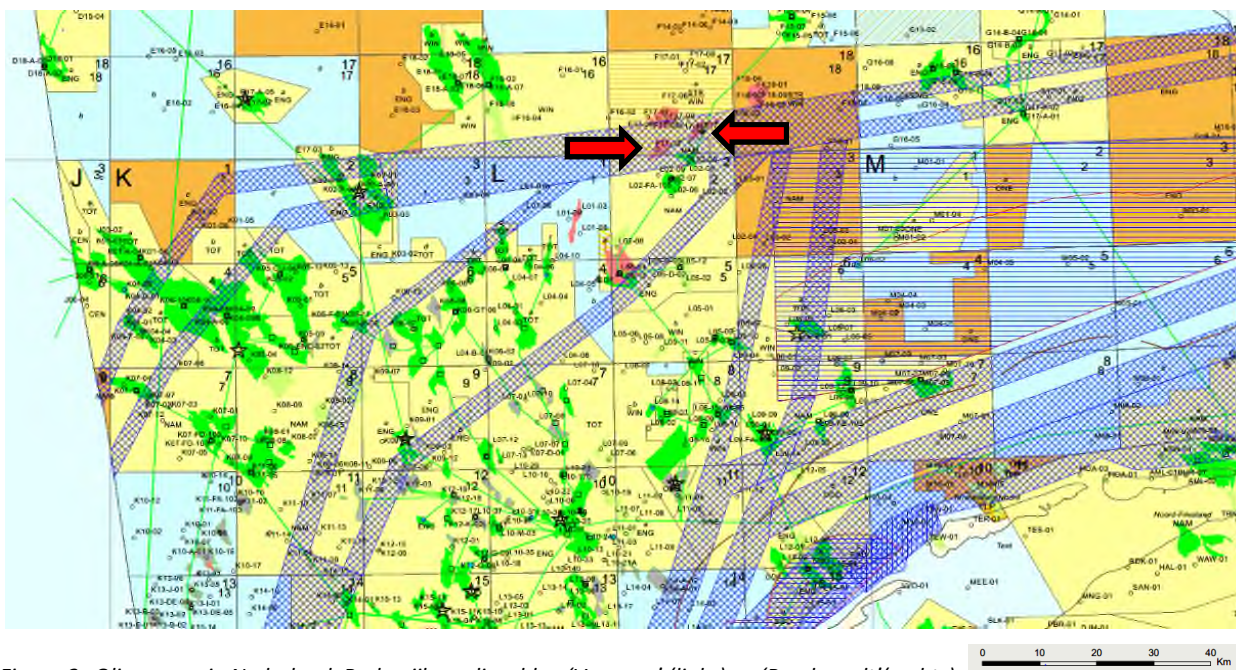

Figuur 1. Structuurvisiekaart Noordzee met globale ligging F17 locatie (pijl).
 Bron: Beleidsnota Noordzee 2016-2021 bijlage 2 bij het Nationaal Waterplan 2016-2021.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2012 heeft Wintershall Noordzee B.V. in blok F17 (figuur 1 en 2) op het Nederlandse deel van het Continentaal Plat (NCP) in de Noordzee de succesvolle boring F17-10 uitgevoerd en olie aangetroffen. Het veld is later verder in kaart gebracht door de boringen F17-11, F17-12 en F17-13. In 2016 heeft het Ministerie van Economische Zaken een winningsvergunning afgegeven voor de twee hier aangetroffen olievelden: Vermeer en Rembrandt. Deze beide olievelden liggen circa 120 km ten noorden van Den Helder en op 5-10 km ten noorden van Natura 2000-gebied Friese Front (zie ook figuur 3 in hoofdstuk 2). Omdat de locaties midden in een scheepvaartroute lagen, is het gebied waarin ze liggen in 2015 door de IMO (International Marine Organization) aangewezen als 'area to be avoided' (scheepvaarrestrictie-gebied) om infrastructuur met het oog op olie- en gaswinning mogelijk te maken.

Figuur 2. Olie en gas in Nederland. Rode pijlen: olievelden 'Vermeer' (links) en 'Rembrandt' (rechts)
Blauw gearceerd: scheepvaartroute. (Bron: NLOG.nl olie- en gaskaarten).

Met het oog op de beoogde aardolieproductie van maximaal 20.000 vaten olie per dag (circa 3.200 m³) en die van de aardgasproductie van 500.000 Nm³ per dag dient bij de besluitvorming over de mijnbouw milieuv vergunningen de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) te worden gevolgd. Bij de vergunningaanvragen dient er een milieueffectrapport (document; afgekort als MER) te worden gevoegd.

Op basis van de Wet milieubeheer (artikel 7.24 lid 1) deelt degene die, zoals hier, een m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen dat voornemen schriftelijk mee aan het bevoegd gezag. Het voorliggende document voorziet hierin. Op basis hiervan kan het bevoegd gezag advies uitbrengen over de inhoud van het op te stellen MER.

In principe geldt hier voor het besluit over de mijnbouwmilieuvergunningen de beperkte voorbereidingsprocedure voor de milieueffectrapportage. Indien echter een passende beoordeling noodzakelijk is in het kader van de Wet natuurbescherming geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Reeds bij de start van de procedure van de milieueffectrapportage dient dit helder te zijn. Daarom is reeds een Voortoets opgesteld (zie separate bijlage). Hieruit blijkt dat negatieve effecten van de activiteit op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten en er geen passende beoordeling nodig is. Daarom geldt hier de beperkte voorbereidingsprocedure (zie verder hoofdstuk 5).

1.2 Doel van dit document

Het doel van het voorliggende document is het mededelen aan het bevoegd gezag dat Wintershall Noordzee het voornemen heeft om de genoemde m.e.r.-plichtige activiteiten te gaan uitvoeren. Hiermee vormt de mededeling ook de start van de m.e.r.-procedure.

Op basis van de hier gepresenteerde informatie kan het bevoegd gezag de desbetreffende adviseurs en bestuursorganen raadplegen en bepalen hoe advies wordt uitgebracht inzake de reikwijdte en het detailniveau van de informatie ten behoeve van het op te stellen milieueffectrapport.

1.3 Leeswijzer

In de navolgende hoofdstukken wordt eerst ingegaan op het project (hoofdstuk 2). Daarna komen in hoofdstuk 3 de (soorten) milieueffecten aan de orde die in het MER zullen worden uitgewerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op mogelijke alternatieven en varianten. In hoofdstuk 5 ten slotte wordt de procedure voor de milieueffectrapportage en vergunningverlening verder toegelicht.

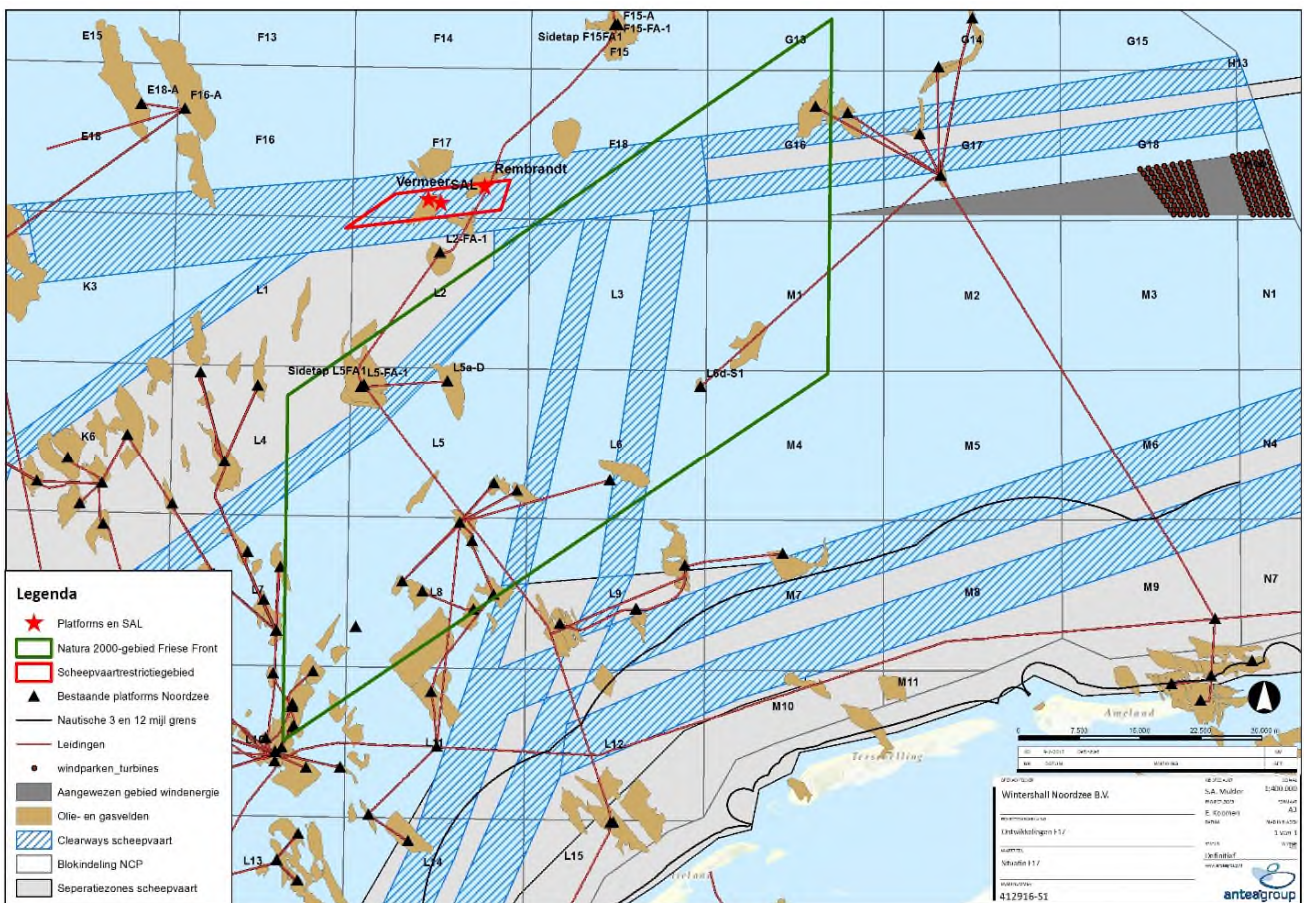
2 Projectbeschrijving

2.1 Initiatiefnemer

Wintershall Noordzee B.V. is een dochteronderneming van Wintershall Holding GmbH en Gazprom International. Wintershall Noordzee is sinds 1965 actief in Nederland (uitsluitend op het NCP) en exploiteert 25 offshore productieplatforms en 7 onderzeese installaties in zowel het Nederlandse, Engelse, Duitse en Deense deel van de Noordzee.

2.2 Locatie

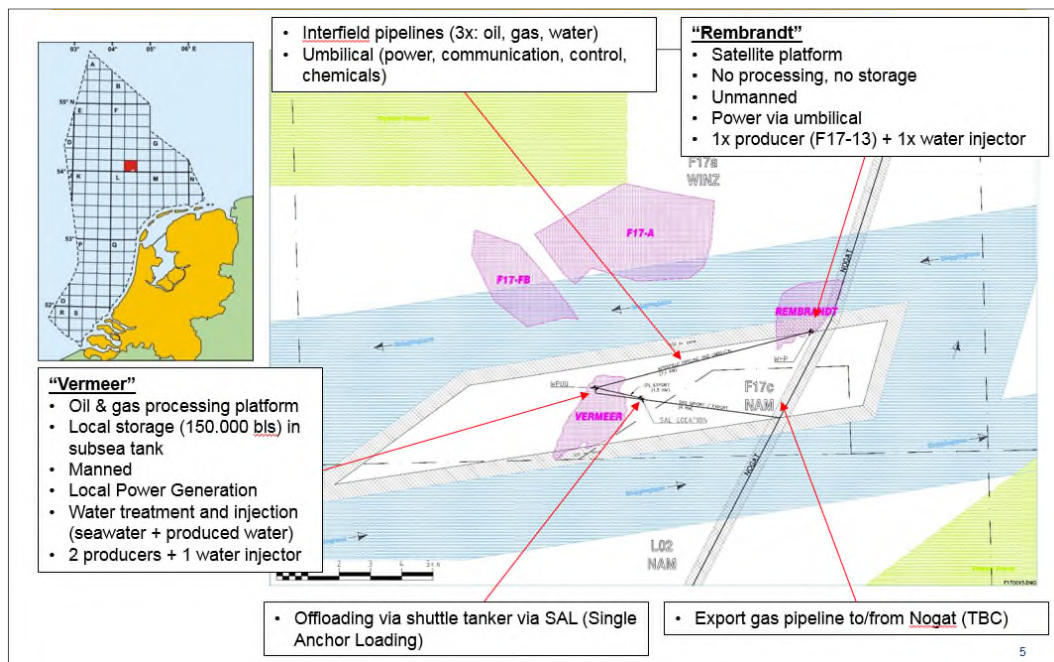
Het plangebied waarbinnen de werkzaamheden worden uitgevoerd, wordt gevormd door het scheepvaartrestrictiegebied (zie ook paragraaf 1.1). Dit scheepvaartrestrictiegebied is gelegen te midden van intensief bevaren scheepvaartroutes. De waterdiepte ter plaatse bedraagt circa 44 meter.

Figuur 3. Ligging plangebied, hoekpunten scheepvaartrestrictiegebied (rood) met daarbinnen de voorgenomen locaties voor Vermeer, Rembrandt, alsmede olieoverlading (SAL: "Single Anchor Loading"). Friese Front in groene kader.

2.4 Projectvoornemen

In hoofdlijnen bestaat de F17 ontwikkeling uit de volgende werkzaamheden (figuur 5). Na de figuur volgt een korte toelichting per onderdeel. In het MER zal het voornemen in meer detail worden beschreven.

Figuur 5. Voorgenomen ontwikkelingen F17. Bron: Wintershall Noordzee B.V.

Bemand productieplatform Vermeer

Dit deel van het project betreft de realisatie van een volledig bemand olie- en gasverwerkend productieplatform, Vermeer. De accommodatie is geschikt voor totaal circa 40 personen en onder normale productieomstandigheden zijn circa 15 bemanningsleden aanwezig. Vermeer betreft een vast platform, waarbij de draagconstructie bestaat uit een stalen constructie (*jacket*) geïntegreerd met een enkelwandige stalen opslagtank. De opslagtank zal al drijvend naar de locatie gesleept worden, de heipalen zullen op een *cargo barge* getransporteerd worden. Voor Vermeer worden naar verwachting 12 heipalen met een diameter van 3 m met een hydraulische hamer circa 50 m de zeebodem in geheid. Het heien duurt naar verwachting 24 (12x2) uur.

Bij Vermeer worden twee nieuwe productieputten gerealiseerd: Vermeer East (diepte circa 1,3 km, boorlengte circa 2,1 km), Vermeer West (diepte circa 1,3 km; boorlengte circa 2,4 km), alsmede een injectieput (diepte circa 1,5 km, boorlengte circa 2,2 km). Voor het boren van de putten wordt tijdelijk een mobiele boorinstallatie geplaatst (figuur 6). Deze wordt met ingetrokken poten op de juiste locatie gemanoeuvreed. Vervolgens worden de poten neergelaten en het boorplatform tot de gewenste hoogte opgevijseld. Nadat het boorplatform op de gewenste hoogte is gevijseld wordt de boortoren zijwaarts uitgeschoven tot boven de boorlocatie. Hier wordt een zware metalen buis de zeebodem in geheid. Deze buis (*conductor*) dient onder meer voor de stabiliteit van het ondiepe boorgat en ter afscherming van het zeewater. Het heien van de conductor duurt ongeveer 6 uur per boorput.

De booractiviteiten zelf vinden plaats in een continu-rooster (24 uur, 7 dagen per week) en duren naar verwachting circa 8 maanden (voor Vermeer en Rembrandt tezamen). De boringen worden uitgevoerd in boorsecties met afnemende diameter. Als een boorsectie zijn uiteindelijke diepte heeft bereikt, wordt de wand van het geboorde gat bekleed met een mantelbuis (verbuizing of 'casing'). Daartoe wordt eerst de gehele boorstang naar boven getrokken ('trippen'), waarna een stalen mantelbuis in het boorgat wordt neergelaten. De mantelbuis wordt met cement in het geboorde gat verankerd. Dit cementeren gebeurt door cementspecie te pompen in de ruimte tussen de mantelbuis en de wand van het boorgat.

Figuur 6. Voorbeeld van een klein productieplatform (links) met boorplatform (rechts).

Onderdeel van Vermeer vormt een geïntegreerde olieopslag-voorziening onder zeeniveau. Voor deze voorziening kan het nodig zijn de zeebodem vóór te bewerken (baggeren en egaliseren) en/of extra heipalen toe te passen. Ook zullen aanvullende erosiebeperkende maatregelen nodig zijn (bijv. toepassing van stenen).

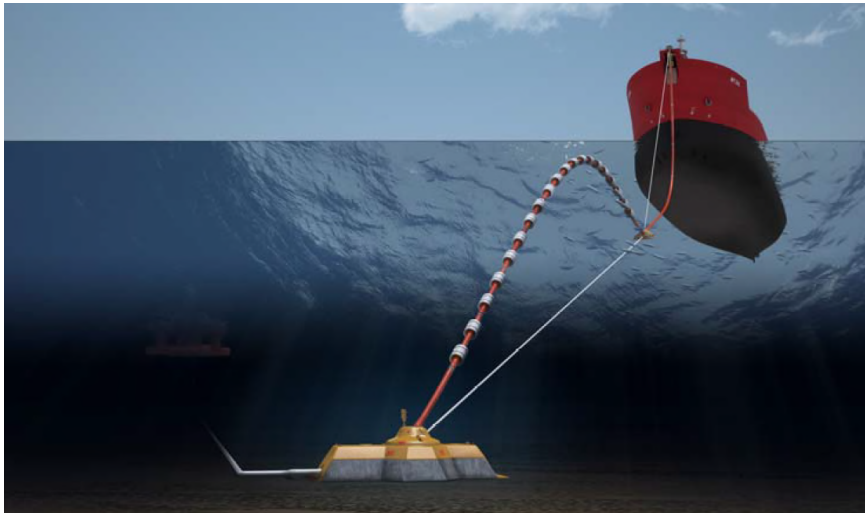
Elektriciteit wordt op de Vermeer lokaal opgewekt door middel van door gas aangedreven turbines (~6 MW, 1 of 2 x 100%). Hiervan is er elk gegeven moment maar één in gebruik. Een back-up dieselgenerator is beschikbaar voor de woonruimten en essentiële systemen. Ook wordt diesel gebruikt voor de platform (hij)s kraan en de bluswaterpomp.

Onbemand productieplatform Rembrandt

Dit deel van het project betreft de realisatie van een onbemand *wellhead* productieplatform, Rembrandt. Ook Rembrandt betreft een vast platform waarvan de stalen constructie (*jacket*) en de heipalen naar de locatie worden gesleept. Voor Rembrandt worden 8 heipalen met een diameter van ruim 2 m met een hydraulische hamer circa 60 m de zeebodem in geheid. Het heien duurt naar verwachting 16 (8x2) uur. Onderdeel van Rembrandt vormen één productieput en één injectieput. De productieput is reeds aanwezig en vormt een tie-back van de bestaande F17-13 put. De nieuw te boren injectieput van Rembrandt heeft een totale diepte van circa 1,5 km (boorlengte circa 3,0 km). Deze put wordt op dezelfde wijze gerealiseerd als de putten van Vermeer (zie aldaar).

Olietankerverlaadplaats

Nabij productieplatform Vermeer wordt een olietankerverlaadplaats gerealiseerd volgens het SAL-systeem (*Single Anchor Loading*). De SAL wordt in zijn geheel naar zijn locatie gesleept en vervolgens naar de zeebodem afgezonken (figuur 7) en aan de zeebodem vastgezet, bijvoorbeeld met een heipaal. Olietankers kunnen op dit systeem aanhaken. Het afladen van de SAL zal in de eerste fase van gebruik wekelijks gebeuren, in een later stadium eens in de 3-4 weken.

Figuur 7. Verbeelding laden olie m.b.v. SAL door olietanker.

Injectie

Waterinjectie zal plaatsvinden op zowel het Vermeer als Rembrandt platform. Dit water betreft zeewater/ballastwater. Het zeewater/ballastwater komt steeds vrij uit de olieopslagtank tijdens het vullen van de tank met aardolie.

De waterinjectie wordt toegepast om de olieproductie op peil te kunnen houden ("enhanced oil recovery"). Productiewater wordt niet geïnjecteerd maar wordt geloosd op zee. De kwaliteit van het productiewater wordt in overeenstemming gebracht met de daarvoor geldende eisen op grond van de Mijnbouwwet. In het MER zal dit worden toegelicht.

Leidingen

Tussen beide productieplatforms Vermeer en Rembrandt worden diverse pijpleidingen aangelegd met ieder een totale lengte van circa 7 km. Het betreft een 8" pijpleiding voor het transport van olie, een 6" gasleiding, een 8" leiding voor de waterinjectie en een 4" *umbilical* waarin zich de kabel- en leidingverbindingen voor de levering van elektriciteit en chemicaliën en de besturing van de installaties bevindt. Deze leidingen tussen Rembrandt en Vermeer worden in de zeebodem ingegraven tot een diepte van circa 1 m.

Voor het transport van olie van Vermeer naar de olietankerverlaadplaats (SAL) wordt een 1,5 km lange, 16" pijpleiding aangelegd. Deze wordt niet ingegraven, uitgezonderd wellicht het gedeelte dichtbij de SAL. Tenslotte wordt een leiding aangelegd naar een bestaande gasleiding met het oog op afvoer en soms ook aanvoer van aardgas. Ook deze pijpleiding wordt ingegraven tot een diepte van circa 1 m.

Transport

Tijdens het boren van de putten vinden 3-4- helikoptertransporten per week naar het boorplatform plaats; tijdens de installatie van de productieplatforms en de leidingen, de start up en de reguliere productie is dit 1 transport per week. Voor wat betreft bevoorradingschepen is dit 3 schepen per week tijdens de boringen en 1 schip per week tijdens de installatie van de platforms en de leidingen en de start up en reguliere productie.

Productie en planning

De capaciteit van de olieproductie van Vermeer en Rembrandt bedraagt maximaal 20.000 vaten olie per dag (circa 3.200 m³), die van de aardgasproductie 500.000 Nm³ per dag. De verwachte levensduur van de installaties bedraagt circa 30 jaar.

Uitgegaan wordt van vergunningverlening en investeringsbeslissingen in 2018; het proces om te komen tot de definitieve investeringsbeslissing start in oktober 2018. In de zomer/herfst van 2020 wordt gestart met het boren van de productie- en injectieputten. De platforms, de olietankerverlaadplaats en de leidingen worden in 2020 en 2021 aangelegd. Eind 2021 wordt gestart met het productieproces.

Hulpstoffen

Om de productie van aardolie en aardgas, alsmede de waterinjectie mogelijk te maken zullen diverse hulpstoffen worden opgeslagen en toegepast op de platforms. In het MER en de vergunningaanvragen wordt dit nader uitgewerkt en toegelicht.

Onderhoudsactiviteiten

Rekening wordt gehouden met verschillende soorten onderhoudsactiviteiten. In het MER zal dit worden toegelicht voor zowel regulier onderhoud als voor minder vaak voorkomende onderhoudsactiviteiten (zoals "wire-line" en "coiled tubing" operaties).

Tijdens regulier onderhoud worden inspecties en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan regelsystemen, procesapparatuur (inwendig en uitwendig onderhoud en schoonmaken), verfwerk, etc. en kan het nodig zijn de winning stil te leggen. Incidenteel is het nodig om onderhoud uit te voeren bij storingen. Het doel van dit type onderhoud is om de installatie in eerste instantie veilig te stellen, de oorzaak te onderzoeken en te verhelpen en het hervatten van de productie.

Ook zullen er inspecties worden uitgevoerd naar de ligging van de pijpleiding in de zeebodem. Over de tracés wordt met behulp van een side scan sonar gekeken of de leiding nog begraven ligt. Dit wordt gedaan om beschadiging van de pijpleiding te voorkomen. Tevens kan er periodiek een "Corrosion Probe reading" worden gedaan. Bij deze metingen wordt aan de buitenzijde van de leiding gecontroleerd of de kathodische bescherming nog functioneert.

Toekomstige verwijdering mijnbouwwerken en voorzieningen

Uitgangspunt is dat de platforms zullen worden verwijderd na afronding van de beoogde oliewinning. In dat kader zal ook worden betrokken of de platforms tijdelijk nog andere functies kunnen vervullen in relatie met bijvoorbeeld olie- of gaswinning dan wel energievoorziening.

Ontmanteling en verwijdering van de platforms zal plaatsvinden op basis van de op dat moment van toepassing zijnde regelgeving. Voor het weghalen van de putten zal een kennisgeving boorputactiviteiten worden opgemaakt. Voor het weghalen van de topside en jacket zal een RIGG bijzondere activiteiten worden opgemaakt (RIGG: Rapport inzake Grote Gevaren) . De platforms, installaties en de olietank zullen worden afgevoerd naar de vaste wal om daar te worden verwerkt. Wintershall heeft inmiddels ervaring opgedaan met de verwijdering en/of hergebruik van verschillende platforms.

Na verwijdering zal de zeebodem worden geïnspecteerd op eventueel achtergebleven obstakels. Als die er zijn, worden ze verwijderd. Eventueel aanwezige stenen die gebruikt zijn als bescherming tegen erosie blijven achter. Of de leidingen achterblijven of worden verwijderd is vooral afhankelijk van de regelgeving op het moment dat deze buiten gebruik worden gesteld en van de technische mogelijkheden op dat moment.

VGM Zorgsysteem (HSEQ Management System)

Reeds sinds 1985 heeft Wintershall een zorgsysteem voor VGM (Veiligheid, Gezondheid en Milieu of in het Engels HSE – Health, Safety and Environment). Doel van het systeem is om risico's en schades op VGM-gebied zoveel mogelijk te vermijden of te beperken en te waarborgen dat aan alle eisen van wet- en regelgeving wordt voldaan.

Om al tijdens het ontwerp en de bouw van de platforms mogelijk gevaarlijke situaties te identificeren, de kans en effecten hierop systematisch te evalueren en zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, worden voor ieder platform tijdens de ontwerpfase een kennisgeving ontwerp opgesteld. Het Veiligheids- en Gezondheidsdocument (V&G-document) maakt hiervan onderdeel uit. In de kennisgeving ontwerp wordt de installatie beschreven en wordt een breed scala aan uitgebreide studies naar de mogelijke gevaren en de aanwezige systemen uitgevoerd. Op basis van de resultaten wordt geëvalueerd hoe deze gevaren beheerst kunnen worden.

Voordat het betreffende platform in productie gaat, zal er voor iedere installatie een RIGG worden opgesteld (Rapport inzake Grote Gevaren). Het RIGG wordt opgesteld volgens de richtlijnen uit de Mijnbouwwetgeving en wordt iedere 5 jaar geactualiseerd en de documenten zijn beschikbaar voor de overheid. In het MER zal dit nader worden toegelicht.

3 Milieuaspecten

3.1 Inhoud MER

Op grond van artikel 7.23 van de Wet milieubeheer zullen in ieder geval de volgende gegevens in het MER worden beschreven:

- a. een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd;
- b. een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;
- c. een aanduiding van het besluit of de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen beslissingen van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.
- d. een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;
- e. een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- f. een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven;
- g. een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige milieueffecten van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen;
- h. een overzicht van de leemten in de beschrijvingen, bedoeld in de onderdelen d en e, ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- i. een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven;
- j. alsmede de gegevens die zijn aangewezen in bijlage IV van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, voor zover het milieueffectrapport deze gegevens niet reeds op grond van de onderdelen a tot en met i bevat.

In de navolgende paragrafen wordt kort ingegaan op het referentie- en toetsingskader, alsmede op de te onderzoeken milieuaspecten. Ook wordt ingegaan op een in 2011 door onderzoeksinstituut uitgevoerd onderzoek naar de gevolgen van olie- en gasactiviteiten op Natura 2000-gebieden op de Noordzee, waaronder het Friese Front.

Daarna wordt in hoofdstuk 4 specifiek ingegaan op eventuele alternatieven en varianten.

3.2 Referentie- en toetsingskader

In het MER zullen de effecten van de voorgenomen activiteit en eventuele alternatieven worden beschreven. Hierbij wordt de huidige situatie als referentiekader gebruikt. Uitgangspunt is dat de autonome ontwikkeling, de ontwikkeling zonder realisatie van de voorgenomen activiteit, vergelijkbaar is met de huidige situatie. In en rond het plangebied worden geen belangrijke andere ontwikkelingen verwacht, op grond waarvan een aparte toetsing van het voornemen aan die autonome ontwikkeling zinvol zou zijn.

3.3 Milieuthema's

De navolgende milieuthema's zullen in het MER worden beschouwd:

Emissies

- Water
- Lucht
- Geluid
- Licht

Abiotisch milieu

- Water
- Bodem
- Lucht

Biotisch milieu

- Plankton
- Bodemfauna
- Vissen
- Vogels
- Zeezoogdieren

Overige gebruiksfuncties en waarden

- Verkeer (scheepvaart- en helikopterroutes)
- Visserij
- Militaire oefengebieden
- Archeologische waarden
- Kabels en leidingen
- Eventuele overige functies en/of waarden.

De effectbeschrijving zal worden uitgevoerd voor zowel de voorgenomen activiteit als voor mogelijke ongewenste gebeurtenissen (bijv. storingen, incidenten, calamiteiten).

In aanvulling op informatie uit (en beoordeling van) recente milieueffectrapportages voor aardgaswinning, zal voor het op te stellen MER vooral ook de kans op het ongecontroleerd vrijkomen van grotere hoeveelheden aardolie een belangrijk onderwerp zijn. In overleg met Rijkswaterstaat (als coördinator van de oliebestrijding op zee) zullen hiervoor olievlakverspreidingsberekeningen worden uitgevoerd en betrokken in de effectbeschrijving.

Bij de effectbeschrijving vindt tevens toetsing plaats op grond van het afwegingskader van de Beleidsnota Noordzee 2016-2021 (Bijlage 2 bij het Nationaal Waterplan 2016-2021).

Eventuele effecten van de voorgenomen activiteit op instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied het Friese Front zijn reeds beschouwd in de uitgevoerde Voortoets. Deze informatie wordt overgenomen in het MER.

3.4 Onderzoek Imares 2011

Onderzoeksinstituut Imares (Tamis et al, 2011) heeft de mogelijke gevolgen van offshore olie- en gasactiviteiten op de instandhoudingsdoelen van de Noordzee onderzocht. Het Friese Front is één van de onderzochte gebieden en omdat het plangebied voor de oliewinning in de buurt ligt van het Natura 2000-gebied is dit voor de effecten van het onderhavige project van belang.

In de rapportage wordt voor het Friese Front op basis van de in het onderzoek gehanteerde benadering geconcludeerd dat olie- en gasactiviteiten, indien beschouwd als individuele en op zichzelf staande activiteiten, uitgesloten kunnen worden van significantie (zie navolgende tabel).

Activiteit	Drukfactoren							
	Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verandering dynamiek substraat	Vertroebeling	Verstoring door geluid (boven water)	Verstoring door licht	Verstoring door geluid (onder water)	Optische verstoring
Exploratiefase								
seismisch onderzoek								
Boorfase								
plaatsen en gebruik boorplatform								
boren exploratie- en productieputten								
heien								
lozing van boorspoeling en boorgruis								
lozing van regen-, spoel- en schrobwater								
lozing van sanitair afvalwater								
productietesten / affakkelen								
gebruik standby boot								
Installatiefase								
leggen pijpleidingen								
plaatsen platform								
Productiefase								
normale bedrijfsvoering hoofdplatform								
normale bedrijfsvoering satelliet								
lozing productiewater								
lozing van regen-, spoel- en schrobwater								
aangroeiwering en corrosiepreventie								
lozing van sanitair afvalwater								
onderhoud platform								
Transport								
helikopters								
schepen								
Ontmanteling								
verwijderen pijpleidingen								
verwijderen platform								

Toelichting kleurcodes

Mogelijk significant?	Criteria (gebaseerd op de Leidraad Significantie van het Steunpunt Natura 2000)
Nee	Activiteit heeft geen invloed op de drukfactor
	Verstoord oppervlak < 1ha (onder de meeteenheid)
	Drukfactor is niet relevant voor de IHD van het gebied of heeft geen effect op de randvoorwaarden
	Verstoring leidt niet tot een effect gedurende een langjarige periode
	Activiteit leidt tot een verstoord oppervlak >1 ha, heeft effect op randvoorwaarde(n) van de IHD van het gebied en kan tot een effect gedurende een langjarige periode leiden

Figuur 8: Matrix activiteiten - drukfactoren op instandhoudingsdoelen van het Friese Front, waarbij de potentiële significantie van de individuele activiteiten is aangegeven (zie toelichting onderaan tabel). (bron: Tamis, J.E. et al, 2011. Offshore olie- en gasactiviteiten en Natura 2000; Inventarisatie van mogelijke gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van de Noordzee. Imares rapport C144/10).

4 Alternatieven en varianten

Uitgangspunten

Zoals genoemd in paragraaf 3.1 is in de Wet milieubeheer voorgeschreven dat een milieueffectrapport onder andere een beschrijving bevat van de alternatieven van de voorgenomen activiteit, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven.

Op grond hiervan zal derhalve in het MER worden onderzocht of er sprake is van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven.

Op dit moment is/wordt nagedacht over de volgende soort alternatieven:

- Type fundatie opslagtank;
- Uitvoering olieverlading.

Type fundatie opslagtank

Opties zijn:

- “Subsea Storage Tank” met heipalen, waarbij alle krachten via de heipalen overgebracht zullen worden. Bij deze optie zal er een kraanschip nodig zijn om de tank te kunnen installeren.
- “Gravity Base Structure”, waarbij de zwaartekracht voor voldoende horizontale stabiliteit moet zorgen. Hierbij zal er een grote hoeveelheid extra massa (≈ 22.000 ton) moeten worden toegevoegd. Bij deze optie zal de GBS geïnstalleerd worden door middel van water ballasten.

Beide opties zijn zogenaamde “natte cel” principes waarbij de tank altijd 100% gevuld is met vloeistoffen: initieel is zeewater opgeslagen in de tank en tijdens olieproductie wordt dit zeewater vervangen door olie. Bij het overpompen van de olie wordt de vrijgekomen ruimte weer ingenomen door nieuw in te laten zeewater.

Vooralsnog wordt uitgegaan van een opslagtank met heipalen. In het MER zal worden bepaald of de optie “Gravity Base Structure” al dan niet een redelijkerwijs te beschouwen alternatief is. Dit hangt onder andere af van de resultaten van geotechnisch (zee)bodemonderzoek.

Uitvoering olieverlading

Als alternatief voor de SAL wordt de mogelijkheid onderzocht voor het verladen van olie naar een tanker via een slang vanaf het platform. De slang zal tijdens het verladen op de zee drijven of zich op een diepte van ongeveer 10 m bevinden. Na het verladen, zal de slang weer opgerold worden op een grote haspel op het platform. Dit is vergelijkbaar met hoe olie vanaf een FPSO voorziening (“Floating Production, Storage and Offloading”) wordt verladen. Ook tijdens een putttest wordt op deze manier de olie naar de tanker getransporteerd. In deze optie zal er dus geen SAL met bijbehorende pijpleiding nodig zijn.

In het MER zal dit alternatief nader worden toegelicht en qua milieueffecten vergeleken met de nu voorgenomen olieverlading via een aparte olieverladingslocatie.

5 Besluiten en procedures

Milieueffectrapportage en mijnbouwmilieuvergunning

Om oliewinning mogelijk te maken zal Wintershall mijnbouw(milieu)vergunningaanvragen indienen conform artikel 40 van de Mijnbouwwet. Aangezien deze winning meer dan 500 ton aardolie per dag zal betreffen en circa 500.000 Nm³ aardgas per dag, dient op grond van het Besluit milieueffectrapportage de procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) te worden gevolgd en is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) verplicht.

Op basis van de Wet milieubeheer (artikel 7.24 lid 1) deelt degene die, zoals hier, een m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen dat voornemen schriftelijk mee aan het bevoegd gezag. Het voorliggende document voorziet hierin. Op basis hiervan kan het bevoegd gezag advies uitbrengen over de inhoud van het op te stellen MER.

Voor de besluitvorming over de mijnbouwmilieuvergunningen geldt hier de beperkte voorbereidingsprocedure voor de milieueffectrapportage. Door middel van een voortoets (zie separate bijlage) is reeds vastgesteld dat negatieve effecten van de activiteit op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten en er geen passende beoordeling nodig is.

Op grond van artikel 7.24 lid 3 van de Wet milieubeheer kan het bevoegd gezag ambtshalve advies uitbrengen inzake de reikwijdte en het detailniveau van de informatie ten behoeve van een milieueffectrapport. Dit houdt in dat het bevoegd gezag dan aangeeft aan de initiatiefnemer welke onderwerpen specifiek in het MER dienen te worden uitgewerkt, naast de onderwerpen die op basis van de Wet milieubeheer standaard al in een MER dienen te worden beschreven.

Naar aanleiding van de voorliggende mededeling raadpleegt het bevoegd gezag ook de adviseurs en de bestuursorganen, die ingevolge het wettelijk voorschrift waarop het besluit berust bij de voorbereiding van het besluit worden betrokken, ten behoeve van het geven van het reeds genoemde advies.

Het bevoegd gezag geeft uiterlijk zes weken na de mededeling van het voornemen, een advies zoals genoemd. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes weken worden verlengd.

Op basis van de voorliggende mededeling en het eventuele advies van het bevoegd gezag zal het MER worden opgesteld en worden ingediend samen met de aanvraag voor de mijnbouwmilieuvergunningen.

Uitgangspunt is dat het MER gepubliceerd wordt samen met de vergunningaanvraag en ontwerpbeslissing. Uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag wordt het besluit genomen over de desbetreffende vergunning. Deze termijn kan onder voorwaarden worden verlengd.

Overige vergunningen en toestemmingen

Naast de mijnbouwmilieuvergunningen op grond van de Mijnbouwwet is op grond van artikel 55 van het Mijnbouwbesluit instemming van de Minister van Economische Zaken nodig voor het installeren van het productieplatform. Deze toestemming wordt separaat aangevraagd.

Verder zijn voor diverse onderdelen specifieke toestemmingen en technische goedkeuringen nodig, bijvoorbeeld voor de helikopterdekken, voor de boordverlichting en goedkeuringen omtrent de technische specificaties van pijpleidingen en drukvaten. Ook is er toestemming nodig voor het aanleggen van de pijpleiding en het gebruik van chemicaliën.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. 0513-634355
E. ernst.koomen@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.